

سیرتحوالات نظام دارویی ایران

• مستندسازی نظام دارویی ایران

• بررسی روند ادوات دارو در ایران از سال ۱۳۵۵ تا ۱۳۹۰ و عوامل تأثیرگذار آن در نظام

سلامت

مجربیان طح:

دکتر مرتضی آذرنوش عضو گروه دارویی فرستادن

دکتر مرتضی نیلوفرشان عضو گروه دارویی فرستادن علوم پزشکی

فرستادن

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه	: آذرشوش، مرتضی، ۱۳۳۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: سیر تحولات نظام دارویی ایران/مجریان طرح مرتضی آذرشوش، مرتضی نیلپوروشان.
مشخصات نشر	: تهران: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۷۴ص: جدول، + یک لوح فشرده.
شابک	: 978-600-6734-12-5
وضعیت فهرست‌آوری	: قیفا
موضوع	: سیاست دارویی -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Pharmaceutical policy -- Iran -- History
موضوع	: داروسازی -- ایران -- تاریخ
موضوع	: Pharmacy -- Iran -- History
موضوع	: داروسازی -- ایران -- صنعت و تجارت
موضوع	: Pharmaceutical industry -- Ir
شناسه افزوده	: نیلپوروشان، مرتضی، ۱۳۳۱ -
شناسه افزوده	: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران
رده بندی کنگره	: ۱۹۷/۱۲۴/۱/۸۴۰۱ RA
رده بندی دیویی	: ۳۶۱.۷۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۷۰/۸۶

عنوان:	سیر تحولات نظام دارویی ایران
چاپ اول:	سال ۱۳۹۷
تیراژ:	۵۰۰ نسخه
ناشر:	فرهنگستان علوم پزشکی ایران
چاپ:	موسسه انتشارات نزهت
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۶۷۳۴-۱۲-۵
نشانی ناشر:	تهران، بزرگراه شهید حقانی، مجموعه فرهنگستان‌ها، فرهنگستان علوم پزشکی، صندوق پستی: ۱۹۳۹۵/۴۶۵۵

هر گونه استفاده از مطالب این مجموعه بدون ذکر مرجع مجاز نمی‌باشد و تمام حقوق مادی و معنوی این اثر
برای فرهنگستان علوم پزشکی محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۳	چکیده
۱۳	مقدمه
۱۵	سیر تاریخی طرح تحقیقاتی
۱۷	پیش گفتار
۲۰	توصیف طرح
۲۰	روش
۲۰	قوانین و مقررات
۲۰	مصاحبه ها
۲۱	پرسشنامه ها
۲۱	برگزاری جلسات
۲۲	بحث
۲۶	۱- نظام دارویی ایران در پیش از انقلاب
۲۶	۱-۱- تصویب قوانین و مقررات مرتبط با دارو
۲۸	۱-۲- آزمایشگاه‌های کنترل دارو و غذا

- ۳-۱- شکل‌گیری و وظایف اداره نظارت فنی اداره دارو ۳۰
- ۴-۱- ثبت دارو در ایران ۳۲
- ۵-۱- کمیسیون قانونی ساخت و ورود (ماده ۲۰) با توجه به قانون سال ۱۳۳۴ ۳۴
- ۶-۱- توزیع دارو ۳۶
- ۷-۱- صنعت داروسازی ۳۹
- ۸-۱- تامین دارو توسط موسسات دولتی و عمومی ۴۳
- ۹-۱- واردات دارو ۴۵
- ۱۰-۱- روند مصرف دارو در ایران در سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷ ۴۸
- ۱۱-۱- قیمت‌گذاری داروهای تولیدی و وارداتی ۴۹
- ۱۲-۱- تفکیک مالکیت و مسئولیت فنی دارو-انه در زمان وزارت دکتر شاهقلی ۵۰
- ۱۳-۱- تشکیل سازمان غذا و دارو در سال ۱۳۵۵ ۵۱
- ۱۴-۱- تقسیم بندی داروها به گروه‌های D.C.B.A در سال ۱۳۵۵ ۵۲
- ۱۵-۱- جامعه و انجمن داروسازان ایران ۵۴
- ۱۶-۱- تبلیغات دارویی پیش از اجرای نظام نوین دارویی ۵۵
- ۱۷-۱- نتایج نظر سنجی از سوالات ۱ تا ۱۰ پرسشنامه ۵۷
- ۲- مستندات سیاست‌های نظام نوین دارویی ایران ۵۹
- ۲-۱- چگونگی پیدایش و اجرای طرح ژنریک ۵۹
- ۲-۲- مبانی قانونی طرح ژنریک ۶۰
- ۲-۳- نظام نوین دارویی کشور یا طرح ژنریک ۶۱
- ۲-۴- ستاد عالی دارو ۶۳

- ۶۵..... ۲-۵- فهرست داروهای ژنریک
- ۶۶..... ۲-۶- وضعیت مدیریت صنایع داروسازی و تولید داروهای ژنریک
- ۶۸..... ۲-۷- کمیسیون قانونی ساخت دارو و کمیسیون قانونی ورود دارو
- ۶۹..... ۲-۸- شورای بررسی و تدوین فهرست دارویی کشور
- ۷۰..... ۲-۹- دفتر هماهنگی و برنامه‌ریزی
- ۷۱..... ۲-۱۰- آمار همه دارویی کشور
- ۷۳..... ۲-۱۱- محدودیت‌های ارزش سرمایه‌بندی
- ۷۵..... ۲-۱۲- واردات متمرکز
- ۷۸..... ۲-۱۳- توزیع متمرکز
- ۸۰..... ۲-۱۴- ستادهای توزیع دارو
- ۸۲..... ۲-۱۵- تملک کارخانجات چند ملیتی
- ۸۴..... ۲-۱۶- تبلیغات دارویی و معرفی نظام ژنریک
- ۸۶..... ۲-۱۷- تبلیغات دارویی پس از اجرای نظام نوین دارویی
- ۸۸..... ۲-۱۸- مرکز اطلاعات دارویی (مجله دارو و درمان و ...)
- ۹۰..... ۲-۱۹- قیمت‌گذاری داروها
- ۹۱..... ۲-۲۰- داروخانه‌های دولتی
- ۹۴..... ۲-۲۱- فوریت‌های دارویی (هلال احمر، مراکز تک نسخه‌ای و فوریت‌های دارویی)
- ۹۶..... ۲-۲۲- قوانین دارویی

- ۹۸..... ۲۳-۲- معاونت دارویی و سازمان غذا و دارو
- ۱۰۰..... ۲۴-۲- نتایج نظر سنجی از سوالات ۱۱ تا ۴۳ پرسشنامه
- ۱۰۷..... نکاتی چند
- ۱۱۴..... عنوان پیوست ها

www.ketab.ir

چکیده

مستند سازی نظام نوین دارویی ایران
دکتر مرتضی آذرنوش و دکتر مرتضی نیلپروشان
همکاران طرح: خانم دکتر منیر اعظم انارکی، آقای دکتر خسرو بیاتی، آقای مهدی پاکدل، آقای
مهدی جمالی بحری، خانم عطیه جمالی بحری، آقای دکتر محمدحسن خلیلزاده، خانم دکتر فاطمه
روشن منش، خانم مهندس زیبا قادری

مقدمه

"مستندسازی نظام نوین دارویی" کشور سعی در مرور وضعیت نظام دارویی ایران قبل و بعد از اجرای طرح ژنریک دارد. "نام ژنریک" مهم‌ترین رکن "نظام نوین دارویی" بوده و ارزان شدن ناگهانی و قابل توجه قیمت داروها در سال‌های اول تحفه بسیار ارزشمند این تحول بوده و کام نظام را تا مدت‌ها شیرین نموده است. در این طرح نخست با جمع‌آوری اسناد و مدارک مستند قابل استحصال در دوره مطالعه و توضیحات، خاطرات، اظهارات مقامات، مدیران و مسئولان دست‌اندرکار سعی در بررسی روند نظام دارویی ایران تا پایان دهه ۱۳۷۰ داشته است. متأسفانه بدلیل گذشت بیش از سه دهه از زمان شروع اجرای نظام نوین دارویی کشور دسترسی کامل به مدارک مستند و قابل ارایه مقدور نگردید. در مصاحبه‌های بعمل آمده با افراد تحت‌احاطه علیرغم درگیر بودن مستقیم برخی از این افراد با تصمیم‌گیری‌ها یا اعمال و اجرای ضوابط، مرادتی از اظهارات غیرشفاف و در برخی موارد مغایر با آنچه که در عمل اتفاق افتاده ملاحظه گردید که این امر صرفاً به دلیل گذشت زمان و عدم یادآوری صحیح واقعیات اجرایی بوده است. با توجه به این ایراد اجتناب‌ناپذیر، سعی گردید صحت نتیجه گزارش حتی‌الامکان با تکیه بر اظهارات و توضیحات چند نفر از مسئولان محترم در یک موضوع واحد ارزیابی، اثبات و سپس تقریر گردد.

بحث

برای درک بیشتر و بهتر از وضعیت نظام نوین دارویی ایران، نظام دارویی ایران پیش از انقلاب شکوهمند اسلامی در قالب ۱۷ عنوان بدین شرح توصیف گردید: تصویب قوانین و مقررات مرتبط

با دارو، آزمایشگاه‌های کنترل دارو و غذا، شکل‌گیری و وظایف اداره نظارت فنی اداره دارو، ثبت دارو در ایران، کمیسیون قانونی ساخت و ورود (ماده ۲۰) با توجه به قانون سال ۱۳۳۴، توزیع دارو، صنعت داروسازی ایران، تامین دارو توسط مؤسسات دولتی و عمومی، واردات دارو، روند مصرف کل دارو در ایران در سال‌های ۱۳۵۰ تا ۱۳۵۷، قیمت‌گذاری داروهای تولیدی، تفکیک مالکیت و مسئولیت فنی داروخانه در زمان وزارت دکتر شاهقلی، تشکیل سازمان غذا و دارو در سال ۱۳۵۵، تقسیم‌بندی داروها به گروه‌های D.C.B.A در سال ۱۳۵۵، جامعه و انجمن داروسازان ایران، تبلیغات دارویی پیش از اجرای نظام نوین دارویی، نتایج نظرسنجی از سؤالات ۱ تا ۱۰ پرسشنامه و نظام نوین دارویی ایران در بعد از انقلاب در قالب ۲۴ عنوان بدین شرح تقریظ گردید: چگونگی پیدایش و اجرای طرح ژنریک، مبانی قانونی طرح ژنریک، نظام نوین دارویی کشور یا طرح ژنریک، ستاد عالی دارو، فهرست داروهای ژنریک، تولید ژنریک، کمیسیون قانونی ساخت و ورود دارو (ماده ۲۰)، شورای بررسی و تدوین فهرست دارو، دفتر هماهنگی و برنامه‌ریزی، آمارنامه دارویی کشور، محدودیت‌های ارزی و سهمیه‌بندی، واردات متمرکز، توزیع متمرکز، ستادهای توزیع دارو، تملک کارخانجات چند ملیتی، تبلیغات دارویی و مصرفی نظام ژنریک"، تبلیغات دارویی بعد از اجرای نظام نوین دارویی، مرکز اطلاعات دارویی، محله دارو و درمان و ... قیمت‌گذاری داروها، داروخانه‌های دولتی، فوریت‌های دارویی (هلال احمر، مراکز یک، دو، سه و فوریت‌های دارویی)، قوانین دارویی، معاونت دارویی و سازمان غذا و دارو و نتایج نظرسنجی از سؤالات ۱۱ تا ۴۳ پرسشنامه.